

УДК 373.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В ЧАСИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

*Хорошилова І. О., к.е.н., доцент;
Грищенко В. І., асистент
hia23@ukr.net*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Заради цифрової трансформації у всіх сферах життя суспільства, створення освітніх програм стає важливим завданням, яке сильно залежить від новаторських технологій. Прогрес у сфері техніки надає можливість вченим максимально реалізувати потенціал різноманітних дисциплін - комп'ютерних, гуманітарних, природничих тощо - що впливають на формування світогляду особистості.

Інноваційні процеси в освітньому середовищі, як і в інших галузях мають глобальний системний ефект впливу на основні складові компоненти навчального процесу, зокрема на структуру та діяльність педагогічної спільноти. На відміну від інших суспільних новинок, педагогічні інновації передбачають особистісний та творчий процес навчання. Оскільки освітня сфера є відображенням життєвих процесів, що відбуваються в суспільстві, то вона відповідно перебуває під впливом трансформації та глобалізації. Стрімкий розвиток інформаційних технологій та відповідно зліт інновацій зокрема у забезпеченні економічного прогресу зумовлює все більші виклики в підготовці майбутніх фахівців.

Широкий спектр наукових досліджень, що розглядають інноваційні процеси у сфері освіти, свідчить про те, наскільки ця тематика є актуальною, а також підкреслює важливість застосування інноваційних підходів у процесі навчання студентів вищих навчальних закладів. Відповідно розвиток інновацій у підготовці студентів вищих навчальних закладів має бути спрямований на підвищення професійної мобільності та здатності до саморозвитку. Це вимагає використання новаторських методів навчання.

Сучасні ринкові умови господарювання вимагають від випускників економічного спрямування не лише відповідних фахових компетентностей, але й наявності норм загальнолюдської моральності та професійної етики; мати та уміти застосовувати творче мислення,

всебічну комунікабельність при роботі з актуальною інформацією, ефективне використання новітніх комп'ютерних технологій. Наприклад, щоб забезпечити спроможності студентів до нестандартного та творчого мислення важливо впроваджувати в освітній процес інноваційні підходи до викладання дисциплін, використовуючи новітні методи та форми навчання, а саме інтерактивні методи, пов'язані з використанням інформаційно-комунікативних технологій.

Освіта зараз має виконувати абсолютно нові функції, такі як: сприяння розвитку та стимулювання прояву особистості в ситуації освітньої альтернативи та освітнього вибору; розвиток та підтримка індивідуалізованого та персоналізованого освітнього середовища з метою сприяння особистості, що розвивається, в успішній побудові та реалізації власного унікального освітнього маршруту та життєвого шляху; спільне створення нових умов, способів та інструментів педагогічної взаємодії, у тому числі проектування та реалізація ширшого репертуару освітніх та педагогічних дискурсів (індивідуалізація, диференціація та персоналізація). Інноваційні технології в освіті - це особливий механізм, за допомогою якого реалізуються нові засоби та способи освітньої системи. Бо освіта, принаймні економічного спрямування, зокрема її якість та рівень безпосередньо формують інтелектуальний потенціал держави, тим самим забезпечуючи економічну, політичну самостійність; конкурентоспроможність у світовому економічному середовищі.

Інноваційні методи дозволяють досягти певних цілей у процесі навчання, таких як:

- доступність сприйняття автентичних знань;
- систематизація навчального матеріалу;
- реалізація творчого підходу;
- саморозвиток;
- зняття психологічного бар'єру (побоювання спілкування, здійснення помилки).

Використання інноваційних методів у процесі навчання передбачає володіння цифровими технологіями обома сторонами навчального процесу. Навчання за допомогою інноваційних технологій передбачає безпечне та продуктивне використання гаджетів та можливостей мережі Інтернет у процесі кіберсоціалізації учнів. Тому застосування сучасних технічних засобів навчання гармонійно поєднується з творчим підходом освіти.

Основними методичними принципами під час виконання таких завдань є візуалізація і спостереження. При навчанні важливо приділяти увагу такому виду пізнання, як спостереження. Спостереження часто оцінюється лише в процесі та в результаті дослідницької діяльності, але воно є значним розвиваючим фактором під час групової творчої діяльності, це активний процес. Так під час груповий роботи створюється сприятлива можливість набуття досвіду тими учнями, які з певних причин ще можуть самостійно виконати завдання. Викладач або тьютор може також «призначити» спостерігача, який потім розповість про роботу групи, її плюси та мінуси, про сам проект та його результат. Для масової культури епохи постмодерну характерне широке використання таких прийомів як деконструкція, інтерпретація, іронія, еkleктичність, естетизація.

В умовах сучасної освіти не можна залишити без уваги використання дистанційних освітніх платформ. Одним із важливих позитивних аспектів навчання на освітніх платформах це можливість зниження психологічної напруги для здобувачів і, як наслідок, підвищення комунікативної активності. Взагалі то певна частина здобувачів уникають активної участі в освітньому процесі через сором'язливість, тривожність, тоді як у домашній обстановці ці особливості можуть бути подолані. Інноваційні технології дають можливість у процесі навчання поєднати теорію з практикою, сформуванню знання з предмету, розвинути професійні навички та вміння. Коли ми створюємо сприятливі психолого-педагогічні умови та забезпечуємо узагальнення методичних принципів інноваційного навчання то безсумнівно все це в комплексі сприяє більш ефективному освоєнню програми в навчальному процесі. Відповідно слід забезпечити необхідні умови проведення онлайн-заняття до яких можна віднести:

- чітке планування навчального заняття та відбір необхідного навчального контенту у зв'язку з використанням певних інструментів програм для найкращої презентації матеріалу;
- цифрова компетентність та необхідні цифрові навички для роботи в програмі;
- довірчо-діалогічний стиль педагогічного спілкування та педагогічні технології залучення учнів до онлайн-спілкування;
- етика спілкування онлайн та захист особистого простору та думки співрозмовника.

Ми можемо зауважити, що інноваційні процеси мають вплив не

лише на методи та підходи до навчання, а також на організацію освітнього процесу в цілому. Сучасні вищі навчальні заклади все частіше звертають увагу на питання використання інновацій у організації навчання, що стає ключовим аспектом у підготовці майбутніх фахівців. Використання електронних ресурсів у процесі організації навчання дозволяє створити сприятливе освітнє середовище як для студентів, так і для викладачів. Цифровізація текстової інформації та використання мультимедіа дають можливість кожному учаснику освітнього процесу працювати з різноманітними онлайн платформами, що сприяє підвищенню рівня якості навчання.

Важливим аспектом проведення заняття є ідентифікація особистості здобувача, і під час атестації, а й у поточних заняттях. В умовах сьогодення, учасник освітнього процесу не завжди має відповідні технічні можливості присутності, але може демонструвати активність у чаті або форумі, що полегшує забезпечення процесу навчання. Це означає, що при проведенні заняття дистанційно викладач повинен уміти поєднувати подачу матеріалу з грамотним педагогічним спілкуванням, застосовувати сучасні технології для оптимізації інтерактивності та утримання мотивованості студентів. Створення електронних платформ, баз даних, розкладів і т.д. надає студентам можливість вільного доступу до навчальних матеріалів, ресурсів та інформації. Це важливий аспект, який сприяє покращенню організації та підготовки навчального процесу.

Література:

1. Лавриненко, Т. Н. (2022). Інформатизація системи управління освітою. *Scientific World*. <https://www.sworld.com.ua/index.php/technical-sciences-411/informatics-computer-science-and-automation-411/11382-411-0048>
2. Бойчук, Ю., & Боярська-Хоменко, А. (2022). Інновації у загальнопедагогічній підготовці майбутніх вчителів. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка.*, 2(38), 14–19. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2022.382>
3. Новіков, В. С. (2021). Сутність і функції інноваційної діяльності. Туристична бібліотека. <https://infotour.in.ua/novikov21.htm>